

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Patologie społeczne, PG_00190069						
Kierunek studiów	Pedagogika (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki -> Zakład Patologii Społecznej i Resocjalizacji						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Łukasz Wirkus					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		45.0	75
Cel przedmiotu	Zapoznanie studenta z podstawowymi definicjami z zakresu patologii społecznej; etiologią, mechanizmami i dynamiką zachowań dewiacyjnych.						
Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy		Efekt z przedmiotu			Sposób weryfikacji i oceny efektu	
	[PEDL3_W01] Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu filozofię wychowania i aksjologię pedagogiczną, historię wychowania i socjologię edukacji, specyfikę głównych środowisk opiekuńczo-wychowawczych i procesów w nich zachodzących		E.1R.W3. Absolwent zna i rozumie dewiacje społeczne w perspektywie pedagogiki resocjalizacyjnej, koncepcje, teorie dewiacji społecznych, współczesne tendencje rozwoju dewiacji społecznych, etiologię, skutki dewiacji społecznych, profilaktykę i zapobieganie dewiacjom społecznym			[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny	
	[PEDL3_U20] Absolwent potrafi rozpoznawać i interpretować zjawiska społeczne, ukazując ich powiązania z różnymi zakresami pedagogiki		E.1R.U3. Absolwent potrafi analizować dewiacje społeczne w perspektywie pedagogiki resocjalizacyjnej; interpretować koncepcje i teorie dewiacji społecznych; określać współczesne tendencje rozwoju dewiacji społecznych, przyczyny niedostosowania społecznego i skutki dewiacji społecznych, a także stosować profilaktykę i zapobieganie dewiacjom społecznym:			[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport	

Treści przedmiotu	<p>1. Zakres pojęcia patologii społecznej, problematyka, podstawowe definicje. 2. Wybrane teorie kryminologiczne. 3. Kierunek kontroli społecznej - podstawowe założenia kierunku, rola kontroli społecznej w powstrzymywaniu zachowań dewiacyjnych; dewiacje społeczne w perspektywie pedagogiki resocjalizacyjnej, teorie dewiacji społecznych, współczesne tendencje rozwoju dewiacji społecznych, etiologia, skutki dewiacji społecznych, profilaktyka i zapobieganie dewiacjom społecznym, przyczyny niedostosowania społecznego. 4. Kierunek reakcji społecznej pojęcia dewiacji pierwotnej i dewiacji wtórnej, mechanizmy stygmatyzacji - podstawowe założenia. 5. Społeczne skutki nadużywania środków psychoaktywnych. uzależnienia behawioralne. 6. Rodzina dysfunkcyjna - rodzina jako system, opis zdrowego i dysfunkcyjnego systemu rodzinnego. 7. Przemoc domowa podstawowe mechanizmy, demograficzna i psychologiczna charakterystyka sprawcy i ofiary. 8. Społeczne aspekty samobójstw i zachowań autoagresywnych. 9. Społeczne aspekty zaburzeń psychicznych. 10. Społeczne aspekty zaburzeń seksualnych. 11. Przystępczość, przystępczość z użyciem przemocy, fenomen niedostosowania społecznego nieletnich. 12. Patologia działania instytucji zamkniętych podstawowe negatywne zjawiska. Więzienie jako instytucja totalna.</p>											
Wymagania wstępne i dodatkowe												
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Sposób oceniania (składowe)</th> <th>Próg zaliczeniowy</th> <th>Składowa oceny końcowej</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>zadanie problemowe/esej</td> <td>60.0%</td> <td>40.0%</td> </tr> <tr> <td>test</td> <td>60.0%</td> <td>60.0%</td> </tr> </tbody> </table>	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	zadanie problemowe/esej	60.0%	40.0%	test	60.0%	60.0%		
Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej										
zadanie problemowe/esej	60.0%	40.0%										
test	60.0%	60.0%										
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>Błachut J., Gaberle A., Krajewski K., Kryminologia, Gdańsk 1999.</p> <p>Pospiszyl I., Patologie społeczne i problemy społeczne, Wyd. Scholar, Warszawa 2021.</p> <p>Pospiszyl K., Przestępstwa seksualne, Warszawa 2005.</p> <p>Wirkus Ł., <i>Znaczenie ośrodka kuratorskiego w systemie ochrony dziecka i wsparcia rodziny w sprawach opiekuńczo-wychowawczych</i>, Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze 2024; 267(2): 5-19. https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.4435.</p> <p>Wirkus Ł., <i>Rola kuratorów rodzinnych w zapobieganiu demoralizacji i przestępczości nieletnich - wybrane rozwiązania systemowe</i>, PROBACJA, 2023, nr 2, s.81-107. DOI:10.5604/01.3001.0053.6693</p> <p>Wirkus Ł., Pięta-Chrystofiak M., <i>Mediacje sądowe i interwencja kryzysowa w teorii i praktyce</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2023.</p> <p>Wirkus Ł., <i>Struktura rodziny a proces niedostosowania społecznego nieletnich</i>, Resocjalizacja Polska, 2020, nr 20, s.267-281. DOI: 10.22432/pjsr.2020.20.17.</p> <p>Wirkus Ł., Opora R., <i>Funkcjonowanie kuratorskiej służby sądowej przed i w czasie pandemii COVID-19</i>, Wyd. Diffin, Warszawa 2021.</p> <p>Wirkus Ł., Kozłowski P. (red.), <i>Przemoc w rodzinie. Ujęcie interdyscyplinarne</i>, OW Impuls, Kraków 2017.</p> <p>Ł. Wirkus, <i>Działania kuratora sądowego w sytuacji odebrania dziecka procedury i rekomendacje (w:) Metodyka pracy kuratora sądowego</i>, red. K. Stasiak, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.</p>										

	Uzupełniająca lista lektur	<p>Lusk, M., Boryczko, M., & Stoesz, D. (2024). <i>Authoritarian nationalism and social work</i>. <i>International Social Work</i>, 0(0). https://doi.org/10.1177/00208728231221359</p> <p>Anna Babicka-Wirkus & Paweł Kozłowski & Łukasz Wirkus & Krzysztof Stasiak, 2023. <i>Internalizing and Externalizing Disorder Levels among Adolescents: Data from Poland</i>, IJERPH, MDPI, vol. 20(3), pages 1-17, February.</p>
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<p>Procedura NK.</p> <p>Obowiązek leczenia odwykowego.</p> <p>Mapa instytucji pomocowych.</p>	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.